

zaļie uzvarēs!

1989. GADA AUGUSTS

VIDES AIZSARDZĪBAS KLUBS · VALMIERAS NODAĻA

VELTI CERĒT, KA TIE NESKAITĀMIE ŪDENS, GAISA, ZEMES UN MŪSU PĀRTIKAS INDĒTĀJI VIDES AIZSARDZĪBAS LABĀ LABPRĀTĪGI ATTEIKSIES NO SAVĀM PERSONISKAJĀM VAI RESORISKAJĀM ĒRTĪBĀM. ŠO ORGANIZĒTO BIROKRĀTIJU VAI UZVARĒT TĪKAI PATIESA DEMOKRĀTIJA UN ATKLĀTĪBA. (MANIFESTS)

Guntars Godiņš

SLAVA DARBAM.

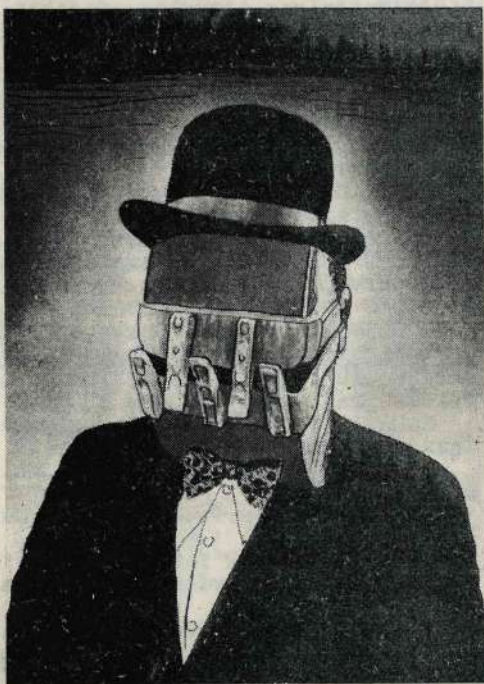
Slava, slava komunistiem,
dosafiešiem, kantoristiem.

Slava nīkniem antikristiem,
kuratoriem, ateistiem.

Slava tiem, kas strādā čekā,
tā kā skudras apkārt tekā.

Slava ministriem lai krēslos,
viņu zeltam mūsu mēslos.

Slava, slava visu mokām,
mēs bez viņiem kā bez rokām.

vēstules

"1988. g. pēc sniega nokušanas Putriņu mežā palika daudz visāda veida atkritumu, un neviens šos atkritumus nenovāca... Netālu no dzelzs tilta bija dedzināta kūla un cietuši daudz priežu koki. Skats bija briesmīgs. Talkas dienā kāds nelietis ar "tačku" atvedis atkritumus un izgāzis uz gājēju taciņas. Vairākās vietās izgāzti dzīvokļa remonta atkritumi. Redzamas sasistas pudeles.. Visdrausmīgākais skats paveras iežogotā zāģtavas teritorijā. No turienes tek atklāta smirdoša kanalizācija uz Gauju. Kas gan tajā sētā nav redzams? "Superbardaka" paraugs. Netālu no šīs teritorijas atrodas Mākslas skola. Uzskatu, ka māksla nav savienojama ar atkritumu glabātuvi. Nav nozīmes tornī uzvilkt Latvijas karogu, ja tas plīvo mēslainā Valmierā. Jātīra ne tikai centrs, bet arī nomales, jo visur staigā cilvēki.. Meža sakopšana prasīs daudz darba. Kas to darīs?.."

Dz. Bērziņa

VAK KATEGORISKI IESTĀJAS PRET JEBKĀDA VEIDA LPSR PILSONĪBU UN AICINA UZ TO VISUS LATVIJAS IEDZĪVOTĀJUS!

STOĻAKCIJA SLOKĀ.

25. jūlija pievakarē VAK sāka pretdarbību Slokas celulozes un papīra kombinātam (no Valmieras bijām četri- Januss JOHANSONS, Ilga APTOCIJA, Sandra SPRANCE un Irita ZEMĪTE). Vispirms notika maza ekskursija gar Slokas CPK. Pēc tam noblokējam Slokas vārtus, lai tur nevarētu ne iebraukt, ne izbraukt transports ar izejvielām. Pirmajā vakarā viss noritēja bez konfliktiem, kaut gan akcijas sākumā mūs sagaidīja vismaz divi autobusi ar "kārtības" sargiem. Vakārā varēja dzirdēt daudz un dažādus paskaidrojumus un solījumus no Jūrmalas vadības, un pat atbalstu no Jūrmalas iekšlietu daļas priekšnieka.

Savu darbību mēs nepārtraucām arī naktī- turpat, netālu no Slokas CPK vārtiem pārnakšojām. Nākamajā dienā bija grūtāk, jo pret mums bija ne tikai rūpnīcas vadība, bet arī daudzi šīs rūpnīcas strādājošie. Protams, bija arī cilvēki, kas mūs atbalstīja. Pēc plkst. 9.00 transporta kustība bija ļoti aktīva, taču rūpnīca bija spiesta, kaut uz mazu brīdi, pārtraukt savu darbību, jo šis transports netika ielaists pa rūpnīcas vārtiem. Bet drīz vien bija atrasti... citi vārti, pa kuriem iebraukt, jo diemžēl, mēs nespējam noblokēt arī šos vārtus, jo nebijām tika daudz. Cilvēku, kas to mēģināja darīt dažas "dūšīgas" sievas aiznesa malā un pārstāvis no drošības komitejas salauza rācijai antenu. Tas vēlreiz liecina par to, ka tikai vienotībā ir mūsu spēks. Jo vairāk gāja laiks, jo mēs palikām mazāk. Pēc plkst. 11.00 pie vārtiem bijām tikai pieci (Arvijs, Diana, Aigars, Sandra, Irita) un tieši šajā brīdī ieradās Jūrmalas iekšlietu daļas priekšnieks un prokurors. Viņš paziņoja, ka mums pēc 15 min. ir jāaiziet no vārtiem, jo citādi būšot spiesti pielietot fizisku spēku. Nekādu dokumentu par atļauju mūs aizturēt šis priekšnieks uzrādīt nevarēja, tādēļ mēs savu "posteni" nepameām. Pēc 15 min. ieradās autobuss ar "kārtības" sargiem. Un mums nācās iekāpt šajā autobusā (Diana kategoriski atteicās to darīt, taču viņu ienesa) un doties uz Jūrmalas iekšlietu daļas iecirkni. Tur Dianu ar Arvidu aizveda nopratināt, bet mums bija jāuzraksta paskaidrojumi. Arvidam un Dianai bija jāierodas tiesā, Arvidam draudēja 30 tūkst. rubļu naudas sods vai arī cietums, Dianai- 15 dien-naktis. Taču galu galā tiesa viņus attaisnoja.

Irita ZEMĪTE

"Lielākais mūsu kustības kavēklis ir mērenie, kuri kārtībai izrāda vairāk cieņas nekā taisnībai, kuri dod priekšroku negatīvam mieram, tas ir tādām mieram, ko raksturo saspīlējuma trūkums, un nevis pozitīvam mieram, ko iegūst, risinot konfliktus."

M. L. KINGS

Ekoloģija

TALS CIEMIŅŠ

7. jūlijā nodaļas gadadienas vakarā Valmierā viesojās VAK ekoloģiskā departamenta vadītāja un Guntis BRUMBLIS no VAK Kanādas nodaļas. Kopīgi pasēdējuši Gaujmalā pie Stāvajiem krastiem, noskaidrojām Valmieras un Kanādas ekoloģiskos sāpju punktus. Kaut arī salūts, kas mūs sagaidīja, atgriezoties pilsetā, nebija veltīts VAKam, bet Miera gājiena dalībniekiem, Guntis apsoliņa atbraukt vēlreiz uz Valmieru.

19. un 20. jūliju Guntis pavadīja Valmierā jau "barba vizītē" piedalījās sarunā ar SES ārstiem, nolasīja lekciju kluba sanāksmē par ekoloģisko audzināšanu Kanādā, tikās ar skolotāju Dz. VITOLU, kura sastādīto ekoloģiskās audzināšanas programmu atzina par labu, izsmelošu un latvisku.

"Daugavas Vanagi" no Kanādas saziedojusi VAKam līdzekļus portatīvās laboratorijas iegādei. PILDĪBŠ VIŅĒM!

Piedāvājam dažādās rajona vietās ar šo aparāturu izdarīto analīžu rezultātus.

Analīzes izdarīja Guntis BRUMBLIS kopā ar valmieriešiem. (J.J.)

	NO ₃ ⁻	NO ₂ ⁻	NH ₄ ⁺	PO ₄ ⁺
Burtnieku ezers				
peldētava	8,0	2,0	0,05	0,6
pie Silzemiņiem	8,5	1,5	NT*	0,5
Sedas upē	8,0	2,0	0,05	0,7
Gauja				
pie Jaunā tilta	8,5	2,0	NT*	0,6
Ratsupīte pie ietekas				
Gaujā	7,5	1,0	0,075	1,3
VSSR strauts				
pie attīrīšanas iekārt.	8,5	4,0	0,085	0,5
neutralizācijas izteka	8,1	4,0	-	-

*NT- nav nosakāms.

Ja ezeros vai upēs N (kopumā N kā NO₃⁻-nitrāti, NO₂⁻-nitriti, NH₄⁺-amonjaks) pārsniedz 8,3 mg/l, tad var sākties eutrofikācijas (aizaugšanas) process. Visās analīžu vietās N pārsniedza 2 mg/l. Var paredzēt, ka Valmieras tuvumā karstā laikā, kad apstākļi piemēroti aļģu augšanai, ūdens paliks zaļš un "ziedēs". Zaļās aļģes jau Valmieras rajona ūdeņos skaidri redzamas. Radīsies skābekļa trūkums ezeros un upēs, zivju eksistence būs apdraudēta.

Ezeros N kā NO₃⁻ nevajadzētu pārsniegt 0,015 mg/l, tomēr tas vienmēr tiek pārsniegts. Oficiālās normas, pēc kā vadās ūdens inspekcija 19.08.77 (NO₃⁻), 0,02N (NO₂⁻), 0,39N (NH₄⁺) I ir starptautiskās normas dzīvnieku ūdeņiem, bet tās nenodrošina normālu eksistenci ūdeņiem dzīvniekiem un nepasargā no eutrofikācijas draudiem.

Kā redzam tabulā N(NH₄⁺) vienmēr pārsniedz arī ezeru ūdeņus normu (0,39mg/l). Ir zināms, ka NH₄⁺ pārsniedzot 0,5 mg/l ir kaitīgs daudzums dzīvniekiem. Tiek Valmieras rajonā nemitājos paraugos šis līmenis nav zemāks par norau.

Jasociā, ka slāpekļa mēslojums tiek gāzts uz laukiem bez jebkādas kontroles vai pamata. Mēslojums laukiem ir nepieciešams, bet tā normējums neatbilst lauka augšanas vajadzībām. Kanādā lauksaimnieku atsūtītie augsnes paraugi Valsts Lauksaimniecības iestādēs tiek analizēti bez maksas. Izejot no analīžu rezultātiem, tiek izstrādāti ieteikumi - kad mēslojot un kādās normējums nepieciešams. Kūnājot ar kolhozu darbiniekiem Latvijā, saprotu, ka maksliģa mēslojuma daudzums tiek noteikts "no mākoņiem". Būtu ieteikums valstij radīt šādu laboratoriju ar specialistiem, kas dotu padomus lauku mēslošanai. Te palīdzētu brīvās lauksaimniecības attīstība, jo fermeris taču negribēs pirkt vairāk mēslojuma kā nepieciešams.

Daudz parādās slāpekļa savienojumu VSSR strautā. Laboratorijas vadītājas HOLSTA kundzes klātbūtnē veiktās analīzes rādīja, ka N(NO₃⁻)=4 mg/l. Laboratorijas grāmatās analīžu rezultāti pat netuvojas mūsu fiksētajam slāpekļa daudzumam. Ieteicām atkārtot šo analīzi ar vietējo aparāturu, bet HOLSTA kundze norādīja, ka tas viņai prasa 3 dienas. Nesaprotu, ka analīze, kas man prasa 5 minūtes, šeit aizņem 3 dienas. Arī vietējā aparātūrā tiek pielietota tā pati kolorimetru tehnika, kas portatīvajā. Varbūt viņa pielieto primitīvu tehnoloģiju?

Neesmu speciālists par ūdens attīrīšanas iekārtām un saprotu, ka pilsētās pie tām vienmēr ir paaugstināts N, tas jāpieņem ka daļa no reālās pilsētas ietekmes uz dabu. Bet šāda datu nesaskaņotība prasa neatkarīgu analīžu veikšanu LIA vai LVU specialistiem, kas spētu šos ūdens paraugus analizēt un dot padomus turpmākai iekārtu darbībai.

Sanitāri epidemioloģiskajā stacijā pārskatījām E-koli indeksa datu tabulu Gaujā, Rūjā un Burtnieku ezerā. Stacijas pašas pielietotā norma ir 1000. Kā redzams tabulā E-koli indeks gandrīz vienmēr, pat līdz 700x pārsniedz šo normu. Šādas rezultātu svārstības vērojamas vairākus gadus. Vislielākais baktēriju skaits parādās aprīlī, kad parasti ir vislielākais lietus. Ja ielas lietus kanalizācija neeksistē vai brīvi ieplūst notekūdeņu kanalizācijā, ūdens attīrīšanas stacijas nespēj attīrīt. Reālie ūdeņi bez attīrīšanas ieplūst upē. Pat sausā laikā E-koli ūdens parasti pārsniedz normu. Dati rāda, ka Valmierai vajadzīgas efektīvas ūdens attīrīšanas iekārtas un piemērota lietus kanalizācija, kas nepartrauktu fekālo attīrīšanu.

Guntis BRUMBLIS

informācija

Īpaši aizsargājamie dabas objekti

Valmieras rajonā.

Kompleksie dabas liegumi:

SALACAS UPES IEBEĶA- zemes izmantotāji: saimniecības "Rāmata", "Skapaikalns", "Mazsalaca", MRS. Objektā: vidusdevona smilšakmens atsegumi ar aļģu, retas augu sugas, krāšņas ainavas.

AUGSTROZE- z.i.: Mazsalacas MRS, Min. Padomes Zivsaimniecības pārvalde. Objektā: pauguraine un ielejas, Dielezers, purvi, retas augu sugas, dzīvnieki.

Purvu liegumi:

VIRKĒNU PURVS- z.i.: saimniecības "Kopsolis", "Dikļi". Objektā: zemo purvu virkne, 54,3 ha.

KRIBIŅU LAUKAKMENS- z.i.: Mazsalacas MRS. Objektā: augstais purvs, 153 ha.

MARIJAS KALNA PURVS- z.i.: Mazsalacas MRS. Objektā: augstais purvs, 70 ha.

Dzērvenāju liegumi:

OLERU PURVS- z.i.: Mazsalacas MRS. Objektā: zems purvs, 93 ha.

OLĪAS PURVS AR PIŅĒLES IEBEĶU- z.i.: Mazsalacas MRS. Objektā: zemais purvs, ezeri, 2949 ha.

Ģeoloģiskie un geomorfoloģiskie objekti:

DAVIŅU LAUKAKMENS- z.i.: saimniecība "Bērzaine". Pelēks granīts, apkārtmērs 18 m.

RĀMATAS LAUKAKMENS- z.i.: saimniecība "Rāmata". Gneiss-granīta diorīts, apkārtmērs 15,2 m.

RENOLĒNU LAUKAKMENS- z.i.: saimniecība "Zelta druva". Granīts.

SĪSTIŅIĒZIS- z.i.: Mazsalacas MRS. Gaujas svītas stratotips.

STOKU KLINTS AR PATKULU ALU- z.i.: saimniecība "Vaidava". Gaujas svītas nogulumu atsegumi, alas, avoti.

GAUJAS VECUPES NOGULUMI- z.i.: Mazsalacas MRS. Upes terasē apraktie sekundārie nogulumi ar augu arktiskām atliekām, kurām ir absolūta vecuma dati.

Objekti kompleksajā dabas liegumā "Salacas ieleja": Lībiešu ala, Dambjupītes ala, Bezdelīgu Klintis, Upuru ala, Dzelves kalns, Gudzonu ala, Vikšēnu ieži, Neļķu klintis un Velna ala, Skapaikalns, Silmaču iezis, Daugēnu klintis.

Parki un dendroloģiskie stādījumi:

BURTNIEKU PARKS- z.i.: saimniecība "Burtnieki". Parkā pils, 33 eksotu sugas, 29,2 ha.

DIKĻU PARKS- z.i.: sanatorija "Dikļi", saimniecība "Dikļi" MRS. Parkā: regulārs plānojums un ainavu tips, eksoti, 19,9 ha.

MĀZSALACAS VIDUSSKOLAS PARKS- z.i.: vidusskola. Parkā: 38 eksotu sugas, 10 ha.

NAUKSĒNU PARKS- z.i.: 23. arodvidusskola. Parkā: 30 eksotu sugas, 7 ha.

Dzīvnieki:

VĀIDAVAS DZĪRŅAVDĪKIS- z.i.: saimniecība "Vaidava", 9 ha.

SĀPES DZĪRŅAVDĪKIS- z.i.: saimniecība "Kaugurieši", 0,3 ha.

Y E E

Ko nozīmē šie trīs burti? YEE (Youth and Environment Europe) ir jaunatnes vides asociācija, kas apvieno 40 dabas un vides aizsardzības entuziastu organizācijas visā Eiropā. 2 reizes gadā šī starptautiska organizācija rīko gadskārtējus saietus kādā no valstīm, šoreiz vasaras saiets notika Polijas TR, apmēram 100 km uz DA no Poznaņas, Miedzyhoń pilsētas tuvumā, meža ezera krastos. Šajā saietā tika uzaicināti piedalīties arī pārstāvji no Latvijas VAK. Mūsu grupā bija 8 delegāti - no Liepājas, Ventspils, Rīgas un Valmieras nodaļām.

Gadskārtējie YEE saieti domāti savstarpējai koordinācijai, tiek priekšņemti par organizācijas nepieciešamajām aktivitātēm kādā Eiropas punktā, par struktūru, finansēm, notiek uzskatu, pieredzes apmaiņa, plānota darbība nākamajam gadam.

Yas diktē vajadzību zaļajiem veidot tik liela mēroga asociāciju? Dabas piesārņojums nepazīst valstu robežas, un bieži vien lokālie spēki ir par vājiem, lai cīnītos pret koncernu un uzņēmumu ekspansīvo attieksmi pret vidi. Zaļo apvienošanos diktē arī cīņa par cilvēces izdzīvošanu vispār. (Bez dabas nav arī cilvēces).

YEE centrs atrodas Dānijā, Skandeborgā, taču YEE nodaļu "sēdekļi" atrodas katrā dalībvalstī. Pašlaik šajā organizācijā nav pārstāvētas tikai dažas Eiropas zemes, tai skaitā arī Latvija, Lietuva, Igaunija. Taču domāju, ka tas ir tikai laika jautājums.

Mūsu zaļajiem ir daudz ko pamācīties - kā operēt ar informāciju, kā apmācīt jaunas grupas, kā organizēt darbu. Tā ir vesela politika, lai gan YEE ir neformāla organizācija.

Mazliet par pašu saieta darbu.

Darba dienas sākums - 8.00, beigas - ap 21.00, tad - ekovideo, diapozitīvi. Pēc tam darbu sāk vietējās avīzītes korespondenti, kuri savu darbu beidz pēc pusnakts, lai piebiedrotos ap ugunsgrābi sēdošiem, dziedošiem, disputējošiem. Pēc tam, kuram 5, kuram 3 stundas miega. Nogurums? Vismaz man tā nebija.

Saieta darbs galvenokārt par darbu un interešu grupām - atkritumu problēmu, enerģijas un resursu, dabas, ūdens, mākslas. Tā ir pieredzes nodošana. Piebildīšu, ka šādu jautājumu studēšana notiek, organizējot arī īpašas starptautiskas nometnes.

Dienmēl, nepieciešamība atgriezties Latvijā, spieda mūs atstāt nometni dienu pirms tās slēgšanas. Noslēguma dokumentus un rezolūcijas gaidām pa pastu. Sīkāka informācija par šo saietu un YEE tuvākajā laikā tiks izdota VAK speciālizdevumā. Tiek gatavoti arī materiāli par pasaules zaļajām organizācijām.

Raimonds CĪRULIS

"BALTIJAS JŪRA BRIESMĀS!" Ar šādu devīzi Latvijas VAK Ēdolē sarīkoja starptautisku konferenci, kurā piedalījās viesi no Igaunijas, Zviedrijas, Vācijas, ASV un, protams, Latvijas. VAK Valmieras nodaļu Ēdolē pārstāvēja Vigija Meirena, Valdis Meirens un Ugis Švalbe.

Mūs sagaidīja pārstēigums - MP priekšsēdētājs V.E. Bressis nevēlējās dot atļauju noturēt konferenci. Atklāšanas dienā uz Ēdoli atbrauca Kuldīgas milicijas pārstāvji ar aicinājumu turpināt konferenci Rīgā vai Vidzemē, nabaga milicis to bija spiests nolasīt visiem delegātiem. Pēc uzstāšanās viņu nointervēja Brēmenes TV, kolēģis vēlāk aizrādīja: "Vai tu maz apjēdzi, ko tu teici? Ka stāstīji visai Eiropai? Tev būs drīz jāaiziet."

Otrās dienas nogalē atbrauca ventspilnieki ar folkloras ansambli. Pēc Arvīda Ulmes aicinājuma neviens neatteicās piedalīties arī rotaļās.

Ap pusnakti sadziedāšanos sāka vācieši ar latviešiem. Pie alus mucijas dziedājam un dejojām līdz pat rītam. Citu vakaru pie šampanieša glāzēm iepazīnāties tuvāk ar tautiešiem no ASV.

Jā, gandrīz aizmirsu! Jau iebraucot mūs izvadāja pa pili, pastāstīja teiku, brīdināja no spokiem. Vēlāk dažī baidījās no katra šīkstiena. Naktī tika spēlēts spoku teātris, baidot mierīgos gulētājus.

Jautrības vakaros netrūka, bet konference bija saspringta. Ugis Švalbe

VAK PĀTEIGAS MAZSALACAS MRS, KURĀ ĒDOLES KONFERENCEI ZIEDOJUSI 500,- RBL.

No sarunas Ēdolē ar Rietumvācijas pārstāvjiem:

- Kā Jūs iespaidojusi pirmā konferences diena? Vakardienas notikumi bija nedaudz pārsteidzoši, jo mēs bijām iedomājušies, ka būs oficiālas problēmas, bet necerējām, ka tās tiks atrisinātas šādā veidā.

Pirmā konferences diena šodien pierādīja, ka dalības grupas pieredzes ir ļoti dažādas, un mums vajadzēs daudz laika, lai viens otru iepazītu. Ļoti labi, ka galvenais akcents tiek likts nevis uz informācijas un faktu apmaiņas līmeni, bet tieši savstarpējiem kontaktiem, lai uzsāktu sadarbību starp dažādām valstīm.

- Kā pie jums darbojas līdzīgas organizācijas kā, piemēram, VAK Latvijā?

Vācijā ir dažādas vides aizsardzības grupas. Dažas no tām galveno uzmanību velta, piemēram tādām akcijām, kā rūpšanās augsā skursteņos. Citas organizācijas publicē skursteņus un izplata informāciju masās. Dažas organizācijas ir ļoti lielas, pat līdz 100-150 tūkstošiem dalībnieku. Ir arī nelielas grupas, kuras strādā ar kādu noteiktu problēmu, piemēram, ja būvē ielu vai lielceļu, vai lielu rūpniecības uzņēmumu, viņi cenšas radīt spiedienu uz vietējām varas iestādēm, ja ir nemiēra ar šo būvniecību.

Ir dažas organizācijas, piemēram, lietussargu organizācijas.

- Vai Vides aizsardzības kustības pārstāvji ir valdībā?

Viens vai divi mūsu grupas dalībnieki sastāv Zaļo partijā, tai galvenokārt ir darba grupas un mēs strādājam kopā ar šīm grupām. Pārsvārā caur Zaļo partiju mums ir sakari ar valdību.

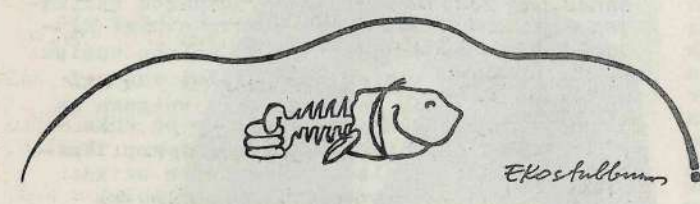
Politika ir ļoti sarežģīta un partiju cīņa ir ļoti saspringta. Vides aizsardzības grupas cenšas radīt tautas spiedienu, veidojot zaļo apziņu.

Visai politikai jābūt vairāk vērstai uz dabas aizsardzības problēmām. Pat politiskās partijas Vācijā pēdējo 2 gadu laikā ir norūpējušās par dabas aizsardzības problēmām, jo viņi redz, ka cilvēki tiešām interesējas par šīm problēmām, un, ka valdībai arī jāsak par to rūpēties. Kaut gan 5-6 gadus atpakaļ tikai zaļie bija ieinteresēti par dabas aizsardzības problēmām. Tagad vairāk vai mazāk visas partijas ir ieinteresētas.

- Kādas jums ir iespējas neatkarīgās laboratorijās veikt analīzes?

Tā nav problēma, ir grūtības to apmaksāt.

Intervēja Ugis ŠVALBE

~ ŪDENS INSPEKCIJAS RAKSTUROJUMS PAR GAUJU ~
1988. gadā

Skābekļa režīms - pastāvīgi apmierinošs praktiski visās kontroles vietās.

Gaujā novērota paaugstināta naftas produktu klātbūtne - līdz 1,6x pārsniedzot MPK.

Periodiski tika atzīmēta paaugstināta koncentrācija:

- nitritiem - līdz 4,2x pārsniedzot MPK
- amonija slāpeklim - līdz 1,4x pārsniedzot MPK
- fenoliem - līdz 3x pārsniedzot MPK
- virsmas aktīvām vielām - līdz 2x pārsniedzot MPK

Red.paskaidrojums:

MPK - maksimāli pieļaujamā koncentrācija.

Ūdens inspekcija nenosaka bioloģiskā piesārņojuma pakāpi.

1988.gadā Abulā dabiska pašattīrīšanās praktiski nenotika.

VAK sanāksmēs

Latvijas VAK Domes sēde 12.VIII

VAK politiskā departamenta vadītājs Einārs CILINSKIS stādīja priekšā VAK politiskās programmas tēzu projektu pašreizējā laika posmam. Viņš uzskatīja, ka ir izveidojušies apstākļi, lai vistuvākajā laikā nodibinātu koalīcijas komiteju un VAKam ir jāpiedalās tās veidošanā.

Jāgatavojas LPSR vēlēšanām — nepieciešams profesionāls vēlēšanu centra vadītājs no visām neformālajām organizācijām, lai izveidotu drošu šo veidojumu, jo pēc viņa domām līdzšinējam LTF vēlēšanu sakaru centram nedrīkst pilnībā uzticēties.

E.Cilinskis vēl aicināja visādā veidā afixēt un aktivizēt darbību LR pilsoņu reģistrēšanai.

Pēc tam notika diskusija Domes ietvaros par Zaļās partijas veidošanu. Pamatdoma izkristalizējās šāda: VAKam un Partijas pastāvēšana ne tik vien iespējama uz līdztiesības pamatiem, bet arī nepieciešama, jo VAK ir vairāk atvērtā struktūra, kur pretim partija noslēgta. Konkrētāk šo jautājumu neizskatīja, jo nav vēl izveidojušies visi objektīvie un subjektīvie nosacījumi.

VAK prezidents A.ULME guva Domes atbalstu par iespējamo "Zaļās bibliotēkas" izvietojumu t.s. Revolūcijas muzeja telpās, (vienā stāvā), ja oficiāls protams būs vēlīgs.

Ekoloģija. Pilnībā vēl netika izlemts jautājums par algotu ātrās reaģēšanas grupas (ARG) izveidošanu (ķīmiķis, jurists, biologs+auto+laboratorija).

Pārstāvis no Dobeles nodaļas informēja par notiekošo asfalta rūpnīcas celtniecību pie Zebras ezera, kad jau iznīcināti 6 meža kvartāli, ko pastiprināti izcērt pad. armija un ved ārā no Latvijas.

Saldus nodaļas pārstāvis aicināja piedalīties 9.septembrī plkst.12.00 uz Brocēnu cementa-šifera rūpnīcu, kur saldnieki gatavo akciju "Stopazbests" Dome šajā sakarā vienotās rīkot izbraukuma sēdi, apvienojot to ar šo akciju (9.30 autobuss aties no Kalnciema ielas 30).

Māra SILIŅA — ekoloģiskais departaments informēja Domi par Murmanskā no 25.-29.VII notikušo Miera un vides aizsardzības festivālu, kura ietvaros notika intervijas, diskusijas, ielu gājieni un kurā, kā vienīgie neformālo organizāciju pārstāvji, piedalījās VAK pārstāvji (Tiņa KĀRKLA no ASV, Guntis BRUMELIS no Kanādas nodaļām, un arī protams pārstāvji no Latvijas VAK. Šai festivālā dalību ņēma Skandināvijas valstu dalībnieki un arī no PSRS.

Ēdoles nodaļas (apmēram 20 cilvēku) pilntiesīgu darbību akceptēja Dome.

Ventspils VAK priekšsēdētājs Ģirts KRISTOVSKIS Isi pastāstīja par viesošanās Halko muižā (Somijā) Vispasaules latviešu jaunatnes kongresā. Viņš arī informēja kāds stāvoklis pašreiz ir Ventspils apkārtnē un aicināja visas tuvējās nodaļas ņemt aktīvu dalību dzelzceļa bloķēšanā pirms Ventspils, cerot vismaz iesākumā uz 5 stundām apturēt satiksmi (26.VIII plkst.15.00).

A.ROZENTĀLS

Ekoloģija

Julija beigās Valmieras iedzīvotāji varēja vērot rakšanas darbus skulptūru dārzā pie jauncelamās vidusskolas. Sašutums par notiekošo jau izpaudās J.Kalnača rakstā "Vai kārtējais vandālisms?"/"Liesma"14.VI/. Raksta autors bija arī vienīgais no daudzajiem garāmgājējiem, kurš informēja par to kluba aktīvistus.

Rodas sajūta, ka Valmieras ozolu gatvēm un parkiem pieteikts nesauzīgs iznīcināšanas karš. Mirst ozolu aleja Raiņa ielā, kur asfalta klāšana, sāls bēšana un trasu rakšana gur ozoliem tuvākajos gados iznīcinās vismaz piekto daļu koku. Iznīcināšanas process neapstāsies, jo bojātas sakņu sistēmas. Nikulo ozoli Tērbatas/tag.Padomju/, arī Svētozolu/tag.Komunāru/ ielās. Atcerāsimies VAK cīņu par ozolu saglabāšanu pērn, ierīkojot Valmieras-Oēsu šosejas jauno posmu.

Šoreiz divarpusmetrīgs grāvis cauri valmieriešu un Latvijas tālnieku lolojumam — skulptūru dārzam. Bez projekta, bez saskaņošanas, bez rakšanas atļaujas. Būvdarbu vadītājam Ozoliņam ir sava galva, kura atzīst kļūdu nenokārtotajos papīros, bet vainas apziņu par bojātajiem kokiem neizjūt. Lai gan arī "papīri" aizliedz rakt zem koka vainaga un plānot trasi tuvāk par 6 metriem no koka stumbra. Bet celtniecības priekšniekam Vēzītim — jānodod termiņos, jānodrošina strādnieki ar darbu. Un traktorists pakļaujas pavēlei kā armijā, nevar jau "streikot". Lai gan saprot, ka bojā kokus, jo pat ar ekskavatora kausu grūti pārcirst resnās ozolu saknes.

Pēc VAK trauksmes tika saaicināti dažādu rengu priekšnieki, darbi pārtrekti, lietu noskaidro prokuratūra. Bet mācītājmuižas parka koku saknes ir pārcirstas.

VAK kategoriski pieprasa: rajona TDP sesijā pieņemt nolikumu par stādīto koku aizsardzību un atbildību par tā pārkāpšanu. Ieliktais trases ekspluatācija nav pieļaujama — avārijas gadījumā rakšanas darbi atkal postīs parku un kokus.

R.Cīrulis, J.Johansons.

Atbildīgais A.Rozentāls. Iespiests tip.

Liesma. Ofsets. Pas.Nr. Met.1500eks.

MAKSĀ 35. KAPEIKAS • IEGĀDĀJOTIES "ZALO ZINAS" JŪS ATBALSTĀT VAK VALMIERAS NODAĻAS DARBĪBU!

DARĪT VISU IESPĒJAMO EKOĻOĢISKĀS KATASTROFAS NOVĒRŠANAI!